

Pschsss - ljud som ska sälja

■ ■ Stureplan har Svampen. Överallt finns landmärken. Men hur skapas känslan av mötesplats i en besökstätt och larmig galleria där 50 000 personer passerar dagligen?

Urban Sound Institute (USIT, bestående av forskare och musiker) har installerat en ljudande piazza med två utlöpande passager i rullbanden mot Kungsträdgården och Sergels torg. Konstverket har inget

namn - ännu - men strålar ner på shopparen som vilar sina trötta ben i **Catarina Kents** blå sittö i polypropylen, *Land Ho!*, under en anslående kristallkrona från Swarovski.

USIT:s installation är en kombination av allt som en landskapsarkitekt, stadsplanerare och en inredningsarkitekt kan

skapa, plus en dimension till: det musikaliska. Ja, som på film.

En galleria och ett ljudlandskap lever under ungefär samma förutsättningar, det är både privat och offentligt, både utomhus och inomhus. Så här gäller att skapa en orkestrerad mix som fungerar ungefär som ett socialt kontrakt; att en lös, magisk överenskommelse binder ihop ute och inne, individ och grupp med hjälp av ljudet.

Baktanken är förstås strikt kommersiell, att bryta likformigheter och tillföra något extra, men inte desto mindre intressant. Det är svensk premiär för ett offentligt konstverk som försöker balansera urbana ljud, ljuddesign och offentlighetens ljudmatta. Meningen är att det ska appellera till lyssnandets tre olika nivåer; aktivt, passivt, kvalitativt. Lika starkt.

Konst

Urban Sound
Institute (USIT)
Gallerian, Stockholm
Fr om oktober

■ ■ Rummet är byggt av extremt riktiga ljud som skjuts ut via parabol, ultraljud och dimmerljud. Det betyder att det går en tydlig, om än osynlig, gräns mellan Gallerian och ljudpiazan. Detsamma längs rullbanden där ljuden från svenska fåglar och porlande vatten har en stark koncentration i "körriktningen".

Vad hör man? Kristalliska klirrljud, morrande subtoner, skratt, sorl, någon öppnar en burk läsk, pschsss, vatten och ännu mera vatten som har den unika förmågan att neutralisera, en ton då och då ... Ljuden i konstverket förändras under dagen och följer besökstätheten och flödet i köpcentrumet. Varje hel timma blommar ljudet ut i en ljudlogga, typ glockenspiel.

Fungerar det som Gallerians svar på Svampen? Ge det några år. Men tydligen är intresset stort för jag har aldrig sett så många "spioner" (från andra varuhus) på en och samma gång.

Mikael Strömberg